N°. 36. A°. 1831.

SURINAAMSCHE COURANT.

DONDERDAG DEN 5den MEI.

PUBLICATIE.

IN NAAM DES KONINGS.

DE GOUVERNEUR GENERAAL DER NEDERLANDSCHE WEST-INDISCHE BEZITTINGEN,

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen SALUT! doet te weten:

In aanmerking genomen hebbende: Dat de ongelukkige beroerten, welk ons dierbaar Vaderland in de laatste tijden hebben geschokt, wel is waar, aan den Noord-Nederlander gelegenheid gegeven hebben, zijne hartelijke verkleefdheid aan Vorst en Vaderland door alle opofferingen en persoonlijke inspanningen te toonen en blijken te geven van eenen bedaarde maar onwrikbaren moed, welke in de geschiedboeken van ons Vaderland oervol zullen prijken: maar dat desniettemin en in weerwil van alle opofferingen door alle rangen der maatschappij blijmoedig aangebragt, de aard der plaats gehad hebbende gebeurtenissen, in alle takken van bestuur groote belemmering heeft doen ontstaan en door vermindering van inkomsten en eene groote vermeerdering van onmisbare uitgaven, de geldelijke gesteldheid van 's Lands schatkist in het Vaderland, in onvoorziene ongelegenheden moet hebben gewikkeld.

Dat, hoezeer het te hopen en met Gods hulp te voorzien is, dat de plaats gehad hebbende onlusten, spoedig tot een gewenscht einde zullen worden gebragt; het evenwel de pligt is van het Koloniaal Gouvernement, (hetgeen trouwens de goede ingezetenen dezer Kolonie die zoo dikwerf bewijzen hunner Vaderlandsliefde gegeven hebben, met vreugde zullen erkennen,) om, al is het, dat wij met grond en spoedig eene gelukkiger toekomst mogen voorzien, desniettemin bij wijze van voorzorg zoodanige maatregelen te nemen, immers tot dat de omstandigheden in het Vaderland den gewenschten uitslag zullen hebben verkregen, dat de tijdelijke belemmering in den financiele staat bij het Gouvernement in het Moederland, niet verhoogd worde door koloniale inrigtingen, welke zonder aanmerkelijk bezwaar voor de goede ingezetenen en zonder eenige der welbegrepen en wezenlijke belangen dezer Volkplanting in de waagschaal te stellen, eene wijziging kunnen ondergaan.

In aanmerking wijders genomen hebbende, dat vermits de operatien der alhier gevestigde Particuliere W. I. Bank krachtens Koninklijk besluit van 30 December 1828 L^a. O^{36}, alhier gepubliceerd den 10 Maart 1829 (Gouvernements-blad van dat jaar N°. 2) zich onder andere en meerdere bepalen, zoo wel tot het afgeven van Wisselbrieven voor alle zoodanige Bank-biljetten als door de Bank in circulatie gebragt, ter verruiling tegen Wissels worden aangeboden, als tot het escompteren van Wisselbrieven afgegeven overeenkomstig art. 10 § *c* van het aangehaalde besluit, hieruit, door het toevallig en tijdelijke aanvragen van Wisselbrieven voor een grooter bedrag dan de gezamenlijke som der ter escompto aangebodene, zoude kunnen ontstaan dat, in zoodanig geval volgens den letter van het aangehaald Koninklijk besluit, voor een meer aanzienlijk montant zoude moeten getrokken worden, als welligt te doene remises zoude kunnen worden gedekt.

Gelet op de advertentie in de Surinaamsche Nieuwspapieren van wege de Hoofddirectie der Particuliere West-Indische Bank, houdende, dat *provisioneel* geene Wisselbrieven op het Ministerie, bij dezelve zullen worden afgegeven.

Willende daar aan zoodanige inlichting en extensie geven als met onze bedoelingen overeenkomt, en de goede Ingezetenen toonen zullen, dat hunne belangen, zoo wel door het koloniaal bestuur als bij het Gouvernement in het Moederland ter harte genomen, en van hen, zelfs niet tijdelijk, eenige andere opofferingen verlangd worden, dan alleen zoo verre de bestaande omstandigheden gebiedend mogten vorderen en de goede Ingezetenen uit eigene beweging zouden bereid zijn op zich te nemen.

Gelet op de magt door den Koning aan Ons verleend.

ZOO IS HET, dat Wij, met alteratie van art. 5, art. 6 en art. 10 § *b* van het aangetogen Koninklijk besluit van 30 December 1828 L^a. O^{36} als welke worden gealtereerd en gewijzigd bij deze.

Hebben goedgevonden en verstaan als eene provisionele maatregel te bepalen en vast te stellen:

ART. 1.

Het afgeven door de Part. W. I. Bank te *Suriname* gevestigd, van Wisselbrieven voor de, door dezelve in circulatie gebragte Bank-biljetten, zal bij voortduring plaats hebben; edoch niet verder noch meerder dan naar evenredigheid van het bedrag der ter escompto aangeboden wordende Wisselbrieven, en mitsdien in dier voege, dat de Particuliere W. I. Bank alle, door dezelve af te gevene Wisselbrieven, door eigene remisen ten vollen zal dekken.

ART. 2.

De Hoofddirectie der Particuliere W. I. Bank wordt bij deze geautoriseerd en voor zoo veel des noods gelast, om in den geest der bepalingen in het voorgaand artikel vervat, te handelen en werkzaam te zijn, de daartoe noodige maatregelen te nemen en aan het publiek bekend te maken; daarbij in het oog houdende, om de wijze van uitgifte van Wisselbrieven in het vervolg op de meest doelmatig wijze te regelen.

ART. 3.

Door de bepalingen in de beide voorgaande artikelen voorkomende wordt geenzins gederogeerd aan het aangenomene beginsel, dat de in circulatie zijnde Bank-biljetten in allen deele met het Nederlandsch muntstelsel gelijke waarde hebben, neen maar integendeel wordt bij deze wel expresselijk gehandhaafd en voor zoo veel noodig herhaald, de bepaling voorkomende in het 3de art. van het meermaals genoemd Koninklijk besluit, dat namelijk de Bank-biljetten tegen hunne *volle waarde* bij alle publieke administratien zullen worden aangenomen, zoo wel voor de verschuldigde belastingen als voor betalingen van allerlei aard: bevelende en gelastende aan alle publieke administratien, autoriteiten en ambtenaren, zich daar naar te gedragen.

En op dat niemand hiervan eenige onwetendheid voorwende, zal deze op de gebruikelijke wijze worden gepubliceerd, en in het Gouvernements-blad geinsereerd.

Aldus gearresteerd alhier aan *Paramaribo* den 3 Mei 1831, het achttiende jaar van Zijner Majesteits Regering.

De Gouverneur Generaal voornoemd,
CANTZ'LAAR.

Ter Ordonnantie van Zijne Excellentie,
De Algemeene Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

De betrekking van *Stadsbouwmeester* door Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen afgeschaft — en in plaats daarvan bepaald zijnde, dat het toezigt over de Stedelijke Gebouwen, enz., zal worden opgedragen aan eenen Stads Timmerbaas, aan dewelken een jaarlijks Tractement van *Duizend Gulden* zal worden toegelegd.

Zoo worden degenen welke genoegzame geschiktheid en tevens genegenheid hebben om deze betrekking te vervullen, uitgenoodigd, om zich binnen den tijd van *veertien* dagen, van heden af te rekenen, daartoe aan te melden bij den President van het Gemeente Bestuur, of wel aan de Secretarij van het Gemeente Bestuur, alwaar zij van de, voor opgemelde betrekking gearresteerde Instructie, lectuur zullen kunnen bekomen.

Paramaribo den 2 Mei 1831.

Namens den President van het Gemeente Bestuur,
De fungerende Secretaris,
G. S. DE VEER.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGEN, 19 Februarij.

Volgens berigten van den Generaal *Destombes*, provinciaal kommandant van Zeeland, van den 17 dezer, schenen de troepen der opstandelingen nog al-

toos vijandige oogmerken omtrent Staats-Vlaanderen te hebben. Zeer vele bewegingen worden aan die zijde onder hen bespeurd. Dien morgen had men zelfs, tusschen 9 en 10 uren, te Vlissingen kanonschoten gehoord in de rigting van Beervliet. Een brief van den luitenant-kolonel *Ledel*, 's middag te 5 uren, te Middelburg bij den Generaal ontvangen, hield in, dat, volgens zijdelingsche berigten, de muitelingen Beervliet hadden aangevallen, en hij kolonel niet geloofde, dat zij zich zouden storen aan de laatste kennisgeving der Mogendheden. Stellig regtstreeksch berigt had hij nog niet ontvangen, maar was evenwel op zijne hoede. De Generaal *Destombes* was voornemens zich, den 18 vroegtijdig, weder naar Staats-Vlaanderen te begeven, waarvan hij eerst voor eene paar dagen was teruggekeerd, na zich verzekerd te hebben, dat de noodige maatregelen genomen waren, om alle schending van grondgebied in het 4de en 5de district der provincie Zeeland krachtdadig af te weren. De geest der inwoners van Axel was, even zoo als men die in de gevechten bij Oostburg, bevonden had, aan het oude Nederland gehecht. Zij hadden, uit eigen beweging, veld-verschansingen, aangelegd, om zich tegen de aanvallen der opstandelingen te verdedigen.

Gisteren zou hier eenen brief uit Gend zijn ontvangen, met het berigt, dat de bezetting dier Stad in de citadel was teruggetrokken en geweigerd had den Generaal *Duvivier* te ontvangen, omdat zij zich nog niet ontslagen rekenden van den eed, aan Z. M. den Koning der Nederlanden afgelegd.

Uit Leipzig schrijft men, dat alle handelsverkeer met Belgie ophoudt. Wissels, op te voren zeer solide handels-huizen getrokken, kwamen terug met de kantteekening: *Nous ne paierons pas. — Vive la liberté!* (Wij zullen niet betalen. — Leve de Vrijheid!) Ook de opstand in Polen deed aan de Leipziger handels-betrekkingen veel schade, en alle weken had men aldaar aanmerkelijke bankroeten.

Volgens berigten uit Ments bestaat het tiende armee-korps, hetwelk, des vereischt, op vordering van den Koning der Nederlanden, in het Groothertogdom Luxemburg moet binnenrukken, uit 28,038 man, te weten: 22,217 infanterie, 3573 kavallerie en 2249 zoo artillerie als pionniers. Het korps is zaamgesteld uit troepen van de bond staten Hanover, Holstein, Brunswijk, de twee Mecklenburgen, Oldenburg en de Hanzee-steden.

Mengelwerk.

GESCHIEDENIS VAN EEN GOUDMAKER.

(Vervolg en Slot *van* N°. 34.)

De heer DE LA FERMAS ondervroeg hem wegens deze tooverkunsten, waaromtrent hij zich echter slechts ten halve en in zeer dubbelzinnige uitdrukkingen verdedigde. Men vroeg hem alzoo, waarom de Duivel, dien toch hij of zijne vrienden konden bezweren, hem niet uit de gevangenis hielp, of hem het gewigtig geheim van goud te maken, dat hij toch zoo onbeschaamd beweerd had te kunnen doen, leerde; daar dit toch twee dingen waren, die hem, in zijne tegenwoordige omstandigheden vooral, zeer zouden te stade komen? Hij bewaarde niettemin op deze vragen een diep en aanhoudend stilzwijgen, waarschijnlijk omdat hij daarop geen antwoord wist te geven, dat zoodanigen vragers voldoende ware voorgekomen.

Van deze aanklagt ging men tot eene andere, veel meer gegronde, over; die namelijk, dat hij een valsche munter en geldbesnoeijer was. Men had, namelijk, bij DUBOIS verscheidene werktuigen gevonden, die hem van deze misdaad moesten overtuigen. Het poeder van het besnoeide goudgeld was de lokspijs, waardoor hij de ligtgeloovigen tot zich trok; want het gouden staafje dat hij uit de hoeveelheid van acht tot tien Louisd'or maakte, diende hem, om de overtuiging te doen geboren worden, dat zijne kunst geene ijdele windmakerij was, maar dat hem de proeven in het groot zeker gelukken moesten, daar zijne eerste onderneming zoo boven alle verwachting was geslaagd. Op die wijze kreeg hij vele lieden in zijn net. De Abt BLONDEAU, die door de belofte, dat hij hem in zijne kunst wilde inwijden, bedrogen was, had hem reeds 8000 livres voorgeschoten, voordat hem nog met Pater JOZEF had bekend gemaakt.

DUBOIS had ook een klein geschrift opgesteld, hetwelk, volgens zijn zeggen het geheim bevatte om goud te maken; hij verkocht de afschriften daarvan voor een meer of min hoogen prijs, naar dat de koopers meer of min begeerig daarnaar, of ook ligtgeloovig waren. Hij had zelf aanhangers en leerlingen, die, niets kwaads vermoedende, dit handschrift te zijnen voordeele onder de hand verkochten; tot dezen behoorde zelfs de heer DE LA BAILLE, Thesaurier te *Nantes*, benevens vele andere menschen van een onbesproken gedrag.

Daar nu DUBOIS van vele misdrijven, die de doodstraf verdienen, of overtuigd, of althans verdacht moest gehouden worden, sprak de aangestelde Commissie het vonnis uit, dat hij zou opgehangen worden. Hij bleef echter nog altijd bij de verzekering, dat hij goud maken kon, en het ook werkelijk gemaakt had; maar dat de vrees alleen voor de smarten van de pijnbank hem de hiermede strijdige bekentenis had afgeperst. Men sloeg echter thans acht meer op deze zijne ontkenning van eene vroegere bekentenis, naardien zij door andere omstandigheden als genoegzaam zeker bevestigd werd. Toen hij naar de strafplaats gevoerd werd, bewoog hem zijn biechtvader, eenen *Karmeliter* monnik, door zijne vermaningen, om zijne misdaad te bekennen. Men bragt hem te dien einde bij eenen Notaris, voor wien hij bekende, dat, daar hij dan nu toch sterven moest, hij met geene leugen van de wereld wilde scheiden, en daarom vrijwillig beleed, dat hij, na rijp beraad en opzettelijk, de Koningin en den Kardinaal DE RICHELIEU bedrogen had; dat alles, wat hij hun vertoond had, niets dan goochelspel was geweest; dat hij nog nooit eenig mensch gekend of gezien had, die in staat was geweest, zonder bedrog, goud te maken; dat die misleidingen hem evenwel daartoe hadden gediend om een lui en gemakkelijk leven te leiden, dewijl het hem, de verbazende ligtgeloovigheid der menschen, altijd weinig moeite gekost had, om hen te misleiden. Hij onderteekende voorts deze zijne bekentenis, in tegenwoordigheid van den heer DE LA FERMAS, en nam daarbij weder alles terug, wat hij voormaals ten nadeele van ST. AMOUR gezegd had.

Hij beklom hierop wederom de kar, en werd aldus naar de geregtsplaats gebragt. Met gelatenheid, en zonder eenig teeken van vrees, onderging hij de hem opgelegde doodstraf.

SCHEEPS-TIJDING.

BINNENGEKOMEN.

Het Schip Noord Holland, Kapt. H. K. RUIJL, Passagiers: *Gerrit Juda Tabak* en *Jacob Beer Monk*.

Het Schip de Jonge Evert, Kapt. J. J. KIERS; — beiden van Amsterdam.

Het Schip de Hoop, Kapt. TEUNIS.

Het Schip Margaretha, Kapt. H. HAGERS; — beiden van Rotterdam.

IN *TEXEL* GEARRIVEERD:

Den 30 Januarij, Z. M. Oorlogs-Fregat de Pallas, Kapt. Luit. VAN DER VELDEN. — Den 31 dito, het Schip de Jonge Gerarda Cornelia, Kapt. J. SMIT. — Den 20 Februarij, het Schip Joannes Arnoldus, Kapt. P. J. KERKHOVEN; — allen van hier.

Gedrukt te *Paramaribo*, bij de Erven J. BRINK.